

TÖÖLEHT 2

Kehastuge ühe Kiribatiga seotud huvirühma esindajateks (huvirühmad määratakse loosiga), kes osalevad 2021. a toimuval COP26-l (ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 26. konverents).

Teie ülesanne on koostada oma huvirühma fookusest lähtuv pöördumine konverentsil osalejate poole, mille eesmärk on selgitada kliimamuutuste ja merevee taseme tõusu puudutavate probleemide tõsidust ning vajadust võtta vastu otsuseid kliimamuutuste pidurdamiseks.

Temaatilise pöördumise koostamiseks võite kasutada filmist „Anote laev” saadud teadmisi, internetti ja sellele töölehele lisatud taustatekste/-videoid.

Pöördumise koostamiseks on aega **30 minutit**. Selle sisu peaks koosnema kolmest põhiosast:

- põhiprobleemi(de) kirjeldus
- argumendid: miks on vaja kohest tegutsemist
- nõudmised COP26-l osalevate riikide juhtidele.

Valige endi seast pöördumise ettekandja(d). Igal rühmal on ettekandeks aega **2 minutit**.

TEEMA 2: KALASTUS

TEIE ROLL (HUVIRÜHM)

Kiribati Kalurite Ühendus

TAUSTAINFO

Kuigi kliimaläbirääkimised keskenduvad õhutemperatuuri tõusule, on tõusnud ka maailmamere temperatuur. See on üks põhjus, mis tingib merevee taseme tõusu. Ookeanivee temperatuuri tõus põhjustab termilise paisumise: kui vesi soojeneb, selle ruumala suureneb. Merepinna temperatuuri tõusul on lisaks merevee taseme tõusule teisigi tagajärgi: see muudab ookeanivee ringlust merepõhjast pinnale, vesi aurustub kiiremini ja sademete hulk kasvab, sagenevad tormid nii Atlandi kui ka Vaikse ookeani piirkonnas. Muutused ookeanivee tsirkulatsioonis mõjutavad korallrahude elustikku ja toovad kaasa kalade populatsiooni vähenemise, mis omakorda mõjutab kalasaaki. Vaikse ookeani madalatel saartel asuvates riikides sõltub kalastamisest nii inimeste toidulaud kui ka tööhõive ja sissetulekud. (Gerhardt, 2020:74)

Kalanduse suur osakaal Kiribati majanduses on seotud riigi geograafilise paiknemisega ühes maailma tähtsamas tuunikala püügikohas. Suurema osa kalapüügist saadavast sissetulekust moodustab Kiribati jaoks aga kaudne tulu kalapüügilitsentside müügist oma tohututel merealadel. Kiribati müüb neid litsentse teistele riikidele (tulu riigikassasse), sest riigil endal puudub infrastruktuur suuremahuliseks tööstuslikuks kalapüügiks, mille puhul püütud kalu töödeldakse otse laevadel või transporditakse kiiresti konservimisettevõtetesse. Selline tegevus ei tooda Kiribati jaoks muud tulu kui kalapüügilitsentside müük. Välismaiste kalapüügiettevõtete kõrval tegutsevad kohalikud kalurid, kes püüavad peamiselt väikelaevadega ranniku lähedalt. (Oakes et al., 2016)

Kliimamuutused ohustavad väikekalastust mitmel viisil. Merepinna temperatuuri tõus põhjustab korallide pleekimist, samas kui CO₂ neeldumine ookeanis muudab vee happelisemaks. Koosmõjus võivad need kaks probleemi viia riffide ökosüsteemi kokkuvarisemiseni, mis omakorda muudab kalapüügi raskemaks või lausa võimatuks ja seega röövib ka saareelanike olulise toiduallika. Muutused hoovustes võivad mõjutada oluliselt ka ookeanipüüki ja kalavarude paiknemist ookeanides. (ÜRO, 2009) Kiribati elanikud toidavad end eelkõige kalapüügist ja lihtsast põllumajandusest. Kliimamuutuste korral põhjustab merepinna tõus üha rohkem erosiooni ning rannikualadel elavad inimesed kaitsevad oma kodu mere eest kaldarajatiste ja müüridega. Nende ehitamine nõuab aga üha rohkem kaevandamist, mis omakorda hävitab korallrahude ökosüsteemi. (ÜRO, 2009)

Enamik pealinna Lõuna-Tarawa elanikke, kes ei saa endale lubada kalavõrke ja paate, püüavad laguunidest merikarpe. Kaldarajatiste hulga kasv tähendab laguunipõhja üha suuremat kaevandamist, mis hävitab karpide elupaiga. See on väga tõsine oht madala sissetulekuga perede toimetulekule. (ÜRO, 2009)

Iga Kiribati elaniku jaoks on ookeani tervis ellujäämise võti, sellest sõltub nende toimetulek ja toidulaud. (UNDP, 2020)

**KASUTATUD
KIRJANDUS:**

- Gerhardt, C. (2020). Sea Level Rise, Marshall Islands and Environmental Justice. *In Climate Justice and Community Renewal*. Routledge.
- Oakes, R., Milan, A., & Campbell, J. (2016). Kiribati: Climate change and migration – Relationships between household vulnerability, human mobility and climate change. Bonn: United Nations University Institute for Environment and Human Security (UNU-EHS).
- United Nations. (2009). *Security Implications of Climate Change in Kiribati*. United Nations.
- UNDP. (2020, June 06). *The ocean is our store keeper: Climate-resilient farming promotes food security in the outer islands of Kiribati*. Retrieved from UNDP: <https://undp-climate.exposure.co/the-ocean-is-our-store-keeper>